

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.0500.15.2026.AK
4340886.17751161.14611301
Warszawa, 16-06-2026

Dot.: odpowiedź na interpelację Posła Ryszarda Wilka oraz grupy Posłów w sprawie sposobu odbioru opakowań z automatów kaucyjnych oraz zgodności tych praktyk z przepisami o gospodarce odpadami, K10INT16682

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie sposobu odbioru opakowań z automatów kaucyjnych oraz zgodności tych praktyk z przepisami o gospodarce odpadami poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

- 1. Czy dopuszczalne jest, aby opakowania zebrane w ramach systemu kaucyjnego były odbierane przez pojazdy dostawcze, które nie są dedykowanymi środkami transportu odpadów?**

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) transport odpadów odbywa się zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować odpady, w tym zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 7, tj. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. poz. 1742).

Powyższe wymagania dotyczą zarówno dedykowanych jak i niededykowanych środków transportu, którymi mogą być transportowane odpady.

- 2. Czy podmioty realizujące transport takich opakowań muszą posiadać wpis do rejestru BDO oraz spełniać wszystkie wymogi przewidziane dla transportujących odpady?**

Transportujący odpady musi spełniać wymagania określone w art. 24 ww. ustawy oraz w przepisach ww. rozporządzenia. Wpis do rejestru BDO, na podstawie art. 24 ust. 5 ww. ustawy, jest jednym z tych wymagań.

- 3. Jak klasyfikowane są opakowania zwracane w systemie kaucyjnym na etapie ich odbioru ze sklepów, czy są one formalnie traktowane już jako odpady, czy jako surowiec podlegający odrębnemu reżimowi prawnemu?**

Odpady na etapie odbioru z punktów zbiórki są klasyfikowane, w zależności od zawartości każdego z worków, pod kodem 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych, 15 01 04 – opakowania z metali lub 15 01 06 – zmieszane odpady opakowaniowe.

4. Czy dopuszczalne jest łączenie transportu towarów handlowych z transportem opakowań pochodzących z systemu kaucyjnego w ramach jednego kursu logistycznego, a jeżeli tak, to na jakich warunkach?

Przepisy dotyczące gospodarki odpadami nie stoją na przeszkodzie takim transportom, przy zachowaniu wymagań przywoływanego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. poz. 1742).

Ogólne wymagania higieniczno-sanitarne, jakie muszą być spełnione w produkcji i obrocie żywnością, które obowiązują w całej Unii Europejskiej, są określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych. (Dz. U. UE L 139 z 30.04.2004, str.1; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319, ze zm.). Przepisy tego rozporządzenia nie zawierają regulacji szczegółowych, a nakładają na prowadzącego zakład produkcji lub obrotu żywnością określone obowiązki oraz określają kryteria, które muszą być spełnione, aby został osiągnięty cel – bezpieczeństwo żywności.

Rozdział IV w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 852/2004 określa wymagania dla środków transportu m.in. określa, że środki transportu używane do przewozu środków spożywczych muszą być utrzymywane w czystości i w dobrym stanie i kondycji technicznej, aby chronić środki spożywcze przed zanieczyszczeniem i muszą, w miarę potrzeby, być tak zaprojektowane i skonstruowane, by umożliwić właściwe czyszczenie i/lub dezynfekcję. W przypadku, gdy środki transportu wykorzystywane są do przewożenia czegokolwiek innego poza środkami spożywczymi lub do przewożenia różnych środków spożywczych (np. surowców i produktów gotowych) jednocześnie, należy zapewnić skuteczne rozdzielanie produktów. Środki spożywcze muszą być tak rozmieszczone i zabezpieczone, aby zminimalizować ryzyko zanieczyszczenia. Ważne jest, aby środki spożywcze nie miały bezpośredniego kontaktu z innymi produktami przewożonymi w środku transportu. Ponadto konieczne jest zapewnienie skutecznego czyszczenia i/lub dezynfekcji środka transportu, aby uniknąć zanieczyszczenia.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zgodnie z rozdziałem VI pt. „Odpady żywnościowe” załącznika II do ww. rozporządzenia nr 852/2004 podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze zobowiązane są do usunięcia wszelkich odpadów w sposób higieniczny i przyjazny dla środowiska. Każdy zakład musi mieć opracowane i wdrożone procedury określające postępowanie z żywnością nieodpowiadającą wymaganiom jakości zdrowotnej oraz odpadami żywnościowymi, mając w szczególności na względzie wyeliminowanie możliwości zanieczyszczenia surowców i produktów gotowych. Ponadto, zgodnie z ww. rozporządzeniem w zakładach produkcji i obrotu żywnością odpady żywnościowe, niejadalne produkty uboczne oraz inne odpady muszą być przechowywane w zamkniętych pojemnikach odpowiednio skonstruowanych, utrzymywanych w dobrym stanie i łatwych do czyszczenia i dezynfekcji, chyba że podmiot jest w stanie wykazać właściwemu organowi, że inne rodzaje używanych pojemników lub system usuwania są właściwe. Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z przepisami odpady żywnościowe, niejadalne produkty i inne odpady muszą być jak najszybciej usuwane z pomieszczeń czy miejsc, gdzie znajduje się żywność, aby zapobiec ich gromadzeniu. Powyższe wymagania dotyczą wszystkich odpadów żywnościowych, w tym tych objętych systemem kaucyjnym.

Na podstawie art. 5 rozporządzenia nr 852/2004 podmiot działający na rynku spożywczym ma obowiązek opracowania i wdrożenia procedury opartej na zasadach systemu HACCP, dostosowanej do rodzaju prowadzonej działalności. W ramach tej procedury podmiot ustala metody i sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej. Powyższa procedura jest systemem

kontroli wewnętrznej ukierunkowanym na monitorowanie stosowanych w zakładzie procesów pod kątem ewentualnego wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności np. jej zanieczyszczenia. W procedurze tej należy określić sposób postępowania i zakres czynności związanych z odpadami na terenie całego zakładu, w tym w środkach transportu. Dotyczy to także postępowania w zakładzie z butelkami przynoszonymi przez konsumentów w ramach systemu kaucyjnego. Ponadto po przewożeniu odpadów szczególnie istotne jest właściwe czyszczenie / dezynfekcja środka transportu w celu odpowiedniego przygotowania do przewozu żywności.

Podsumowując powyższe, przepisy prawa wprost nie zakazują przewożenia żywności i odpadów (opakowań objętych systemem kaucyjnym) jednym samochodem. Jednakże określają szereg wymogów mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności oraz ochronę jej przed zanieczyszczeniem na każdym etapie obrotu, w tym podczas transportu.

Podkreślenia wymaga, że to podmiot jest odpowiedzialny za takie zorganizowanie transportu żywności, aby nie dopuścić do jej zanieczyszczenia ze strony dodatkowych produktów przewożonych jednocześnie. Podmiot na podstawie oceny ryzyka podejmuje decyzje odnośnie rozwiązań logistycznych i transportowych w danym zakładzie mając na względzie konieczność odpowiedniego postępowania z żywnością w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa.

Należy zaznaczyć, że wobec braku szczegółowych wymagań higienicznych kwestie spełniania tych wymagań należy rozpatrywać indywidualnie w oparciu o ocenę zagrożenia, biorąc pod uwagę istniejące warunki, stosowane sprzęty i urządzenia, rodzaj sprzedawanej żywności oraz zakres wykonywanych czynności. Ważny w kontekście bezpieczeństwa żywności jest nie sposób realizacji określonych wymagań, a osiągnięcie wyznaczonego celu poprzez spełnienie określonych kryteriów.

Dodatkowo należy podkreślić, że na podstawie art. 17 i 19 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463) to podmiot działający na rynku spożywczym jako odpowiedzialny za bezpieczeństwo żywności – ma zapewnić, aby żywność była zgodna z wymaganiami prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji.

5. *Jakie organy są odpowiedzialne za kontrolę prawidłowości odbioru i transportu opakowań z systemu kaucyjnego oraz jakie działania kontrolne zostały dotychczas podjęte w tym zakresie?*

Wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska odpowiadają za kontrolę jednostek handlowych w zakresie realizacji obowiązków wynikających z ustawy. Za niewypełnienie tych obowiązków właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza, w drodze decyzji kary pieniężne.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 619) administracyjnej karze pieniężnej, podlega ten, kto:

10i) wbrew przepisowi art. 40i ust. 1 pkt 2 nie zapewnia odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym;

10j) wbrew przepisowi art. 40i ust. 1 pkt 3 nie zapewnia transportu opakowań do wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzającego bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje oraz odpadów opakowaniowych do zakładu przetwarzania odpadów;

Ponadto, zgodnie z art. 194 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach administracyjną karę pieniężną wymierza się za transport odpadów niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 24. W tym przypadku karę również wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

W związku z docierającymi informacjami o przypadkach nieprzestrzegania przepisów ustawy, w lutym br. GIOŚ zlecił wioś przeprowadzenie kontroli w jednostkach handlowych. Rezultaty przeprowadzonych inspekcji, poczynione ustalenia, a także informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wnioski pokontrolne wypracowane przez wioś będą przekazywane w pierwszej kolejności do GIOŚ. MKiŚ otrzyma raport podsumowujący po zakończeniu czynności sprawdzających

6. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada informacje o potencjalnych nieprawidłowościach w tym obszarze, a jeżeli tak, to jakie działania zostały lub zostaną podjęte?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie zidentyfikowało informacji o wystąpieniu nieprawidłowości związanych z odbiorem i transportem odpadów zebranych w ramach systemu kaucyjnego. Jeżeli takie się pojawią zostaną niezwłocznie przekazane Inspekcji Ochrony Środowiska w celu wykorzystania w ramach posiadanych kompetencji.

7. Czy obecne regulacje prawne są wystarczające, aby zapewnić pełną transparentność i zgodność z prawem funkcjonowania systemu kaucyjnego, czy też planowane są zmiany legislacyjne lub interpretacyjne w tym zakresie?

Ocenia się, że operatorzy systemu kaucyjnego są dobrze przygotowani do realizacji ustawowych zadań. Sukcesywnie otwierają punkty zbiórki, planują dalszy rozwój oraz współpracują ze sklepami, konsekwentnie rozbudowując sieć punktów odbioru opakowań.

Po pierwszym okresie funkcjonowania systemu dokonują ponownej estymacji ilości opakowań wprowadzanych do obiegu i wdrażają niezbędne modyfikacje organizacyjne i operacyjne, aby zapewnić funkcjonowanie systemu w warunkach zwiększonej ilości zwrotów. Ministerstwo Klimatu i Środowiska pozostaje z operatorami w stałym kontakcie roboczym oraz prowadzi bieżącą współpracę w zakresie wdrażania i doskonalenia systemu.

Przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi operatorzy zobowiązani są do organizacji przynajmniej jednego stacjonarnego punktu zbiórki odpadów w każdej gminie. Obecnie wskazują pokrycie kraju na poziomie ok. 99,7%, przy czym ze względu na stale rozwijający się system – pokrycie to stale się zmienia.

Obecnie procedowane zmiany przepisów dot. systemu kaucyjnego znajdują się w projekcie ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (nr w wykazie UC100), który zapewni dostosowanie przepisów krajowych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylecia dyrektywy 94/62/WE. Zakłada się wprowadzenie następujących zmian w systemie kaucyjnym:

- wyłączenie z systemu wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje o pojemności mniejszej niż 0,1 litra, z wyjątkiem wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje alkoholowe;
- wskazanie wprost, że innym punktem zbierającym opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym może być w szczególności jednostka sektora finansów publicznych;
- nałożenie na podmiot reprezentujący obowiązek zawarcia umowy z każdym przedsiębiorcą prowadzącym jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m², który się do niego zgłosi (wcześniej obowiązek ciążył na podmiocie prowadzącym jednostkę handlową – praktyka wskazuje, że takie umowy przy biernych jednostkach handlowych nie są użyteczne);
- wyłączenie aptek, punktów aptecznych, hurtowni farmaceutycznych z obowiązku uczestniczenia w systemie kaucyjnym w zakresie zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych oraz obowiązku zawarcia umowy;
- wprowadzenie dla przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego w sektorze HoReCa możliwość odstąpienia od pobrania kaucji, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki: opakowanie jest otwierane na terenie obiektu, napój jest spożywany na terenie obiektu oraz puste opakowanie lub odpad opakowaniowy jest zwracany na terenie obiektu.

Obecnie prowadzone są rozmowy z branżą dot. rozszerzenia systemu o kolejne frakcje, w tym jednorazowe opakowania szklane. Wsłuchujemy się w argumenty zarówno za jak i przeciw takiemu rozwiązaniu.

MKiŚ nie wyklucza zmian przepisów dot. systemu kaucyjnego w kolejnych latach jego funkcjonowania. Decyzja o ewentualnej inicjatywie ustawodawczej zostanie podjęta w 2026 r.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM